

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroll
2024-2028
Vefsn kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har våren 2024 laget planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planene midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planene bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av virksomheten i kommunen og selskapene som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planene basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, og innspill fra administrativ og politisk ledelse. I sum gir dette et godt grunnlag for planene.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 550 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer rapporter etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet starter. Etter at arbeidet med rapporten er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Etter en forvaltningsrevisjon får kommunedirektøren rapporten på høring før den behandles i kontrollutvalget. Etter selskapskontroller får selskapets ledelse og/eller eierrepresentanten rapporten på høring før behandling i kontrollutvalget. Dersom eierskapskontrollen angår kommunedirektørens ansvarsområde, skal også kommunedirektøren høres før behandling i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til tema/vinkling. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
1. Gjeldsgrad	<p>Kommunens gjeldsgrad er på et akseptabelt nivå, men høyere enn anbefalt.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan demografisk endring med økt antall eldre og flyktninger påvirker gjeldsgraden • Høyere rentekostnader og dens påvirkning av gjeldsgrad
2. Kommunale bygg/eiendomsmasse	<p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Driftsbygg • System og rutiner for vedlikeholdsplanlegging • System og rutiner for utarbeidelse av tilstandsanalyser • System og rutiner for oppfølging og revidering av vedlikeholdsplaner • System og rutiner for å takle ekstremvær som følge av klima og miljø. • Roller og ansvarsfordeling • Økonomistyring
3. Avvik og internkontroll	<p>Formålet med krav om internkontroll i kommuneloven § 25-1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanse og opplæring • Melding av avvik og uønskede hendelser • Hva er kulturen for å melde og rapportere avvik? • Oppfølging av avvik og risikoområder • Ledelsens oppfølging • Arbeidsmiljø

<p>4. Utenforskap</p>	<p>Flere og flere faller utenfor samfunnet, og det er en generell sannsynlighet for at kommuner ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende.</p> <p>Mange er sårbare av ulike årsaker. Det kan blant annet skyldes vanskelig økonomi, manglende integrering av flyktninger og andre med fremmedkulturell bakgrunn, manglende tilknytning til skole og arbeidsliv og at andelen eldre øker.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolevegring • Demografisk utvikling. Flere eldre og sårbare • Integrering av flyktninger • Boligtilbud for vanskeligstilte
<p>5. Nærværsarbeid/sykefravær</p>	<p>Sykefravær er generelt en risiko i kommunene. Sykefraværet har en kostnad, og medfører at tjenester ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av vikarer • Ofte mye fokus på det negative. Kan være aktuelt å se på det positive, som nærværsarbeid
<p>6. Planarbeid</p>	<p>Revisor har i sin risiko- og vesentlighetsvurdering funnet at kommunes arealplan er fra 2004. Det er stor sannsynlighet for at arealplanen og tilhørende reguleringsplaner er foreldet, og ikke har fanget opp nye krav i lovverket. Vefsn kommune har høyt press når det gjelder arealkrevende teknologietableringer.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kommunen vurderer dens planbehov • Hvilke planer kommunen har for å oppdatere gamle plandokumenter • I hvilken grad en eldre arealplan har ført økt antall dispensasjonssaker

<p>7. Kompetent arbeidskraft</p>	<p>I likhet med mange andre kommuner i regionen så mangler kommunen kompetent arbeidskraft. Det er en utfordring når man skal jobbe med mennesker med funksjonsnedsettelse, skolevegrevring, flyktninger i en sårbar situasjon eller innen psykiatri hvor det kan være behov for bruk av tvang.</p> <p>Det er en større andel eldre og sårbare grunnet den demografiske utviklingen.</p> <p>Aktuelle tema og vinklinger kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke tiltak kommunen tar for å sikre og tiltrekke riktig kompetanse hos ansatte som jobber med sårbare grupper/mennesker • Om kvaliteten på tjenestene ved skoler, aldershjem m.m. er i tråd med lovkrav og målsettinger
----------------------------------	---

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Skjenkekontroll (2023)
2. Søndre Helgeland Miljøverk IKS (2022)
3. Helgeland Industrier AS (2021)
4. Boligtildeling (2019)

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
1. Kommunens eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?
2. Helgeland Havn IKS	Helgeland Havn IKS er et interkommunalt selskap som er eid av Alstahaug, Dønna, Leirfjord og Vefsn kommune. <ul style="list-style-type: none"> • Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring? • Kan være aktuelt å samarbeide med andre kontrollutvalg.

Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2019-2023

1. Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) og Helgeland Industrier AS (HIAS) (2020)